

ההפקה של מתן תורה

אירוע מתן תורה חולל מהפך עצום בתודעה האנושית. לפתע העולם גילה כי אלוקים הגדול והמרומם ירד לדבר אל בני אנוש והודיע להם שמעשיהם חשובים לו.

השאלות של המאמינים

לאחרונה התפרסם ב'וול סטריט ג'ורנאל' תוצאות של סקר שבדק מהו אחוז הצעירים שמאמינים בה'.

התברר ששליש מהצעירים בגיל 18-25 מאמינים ב"כוח עליון". זוהי עליה לעומת הסקר שנערך כמה שנים לפני כן שהצביע שרק רבע מהצעירים מאמינים בה'.

רבים מהם אומרים שהם לא אוהבים את הדת הממוסדת, הם לא משתתפים בתפילות וכיוצא בזה, אבל בליבם הם מאמינים. בכתבה מצוטטים כל מיני מומחים ופסיכולוגים שמנסים להסביר מה גרם לשינוי, מדוע פתאום הצעירים דווקא כן מאמינים. הם טוענים שבשנים האחרונות ובפרט מגפת הקורונה העולמית גרמה לאנשים לאבד את הבטחון האישי והם פונים לכוח עליון. יתכן שיש אמת בזה, אבל ללא ספק אנו רואים שינוי מגמה אצל הצעירים, ואלו חדשות טובות.

בכלל האדם נברא בצורה כזו שהוא מאמין שיש בורא עולם (אם לא עשו לו שטיפת מוח). זה כמעט חלק מהדנ"א של האדם שהוא מרגיש שהעולם אינו ג'ונגל אלא יש ישות מסוימת שאחראית ומנהלת את העולם.

אבל כאן מגיעה השאלה שיש להרבה אנשים שדווקא כן מאמינים בבורא עולם: האם לבורא עולם באמת חשוב מה אנחנו עושים? האם באמת איכפת לו מה אני אוכל, האם משנה לו אם האדם הזה מניח תפילין או שהאישה הזאת מדליקה נרות?

אדם יכול להיות מאמין בהקב"ה באמת ועדיין השאלה הזו תנקר בראשו. זוהי לא שאלה באמונה שכן ברור לו שהקב"ה קיים. השאלה היא האם יש לו ענין ביצורים אלו לטוב או לרע. האם באמת איכפת לו מה קורה עם החיות והבהמות, הלוא יש לו עולם גדול לנהל, ואנחנו רק פסיק קטן בעולם הזה.

בנוסף לכך ישנה שאלה נוספת שמפריעה להרבה אנשים מאמינים. מובא בספר קהלת "כי אלקים בשמים ואתה על הארץ, על כן יהיו דבריך מעטים" (קהלת ה,

א). הקב"ה נמצא בשמי השמים, עליון מכל עליון ואנחנו כאן, אנשים קטנים על האדמה, ואם כן הם שואלים, האם ישנה אפשרות של קומוניקציה של חיבור בין האדם לבוראו.

השאלה היא מהותית. הקב"ה הוא בלי גבול, והאדם הוא גבולי, ואם כן זה בלתי אפשרי לבנות מערכת יחסים בין דבר גבולי לדבר שאינו גבולי. אם לאדם יש עשר דולר ולחברו מאה דולר, אז ברגע שלראשון יש דולר נוסף הוא מתקרב יותר לחבר שיש לו מאה דולר, אבל אם לאחד יש מיליון דולר ולחברו דולרים בלי גבול, הרי לא משנה כמה דולרים הראשון יאסוף, הוא לעולם לא יצליח להתקרב יותר לאותו אחד שיש לו אין סוף דולרים.

הקב"ה הוא בלי גבול, ואנחנו אנשים מוגבלים ולכן זה לא מציאותי שנצליח ליצור קשר ויחס בין הגבול לבלי גבול. אלו שני שאלות שמפריעות דווקא לאלו שכן מאמינים שיש בורא עולם.

613 מספרי טלפון

מעמד מתן תורה עונה באופן חיובי על שתי השאלות הללו. הקב"ה ירד להר סיני ויצר קשר עם האנושות ואמר להם שהוא רוצה שהם יתנהגו בצורה מסיימת, זאת אומרת שהקב"ה מתקשר איתנו ואיכפת לו ממה שאנו עושים.

מבחינה האנושית התאריך החשוב ביותר [?] זה היום הזה, מתן-תורה. ביחס לזה יציאת מצרים וקריעת ים סוף זהו דבר יותר פרטי בשביל עם ישראל. במתן תורה נוצר הקשר בין הבורא והאנושות.

בניו מקסיקו בארה"ב יש קילומטרים של אנטנות בעלות רגישות גבוהה מאוד. האנטנות הללו מכוונות לחלל והן אמורות להקשיב לכל השידורים מהחלל. נניח שביום אחד הם מקבלים שידור מכוכב לכת כל-שהוא, מסר שמישהו העביר למישהו רשימת כביסה. ברגע ששומעים דבר כזה כל תפיסת העולם שלנו משתנה. פתאום מתברר שיש חיים על אותו כוכב! מה נאמר בדיוק זה כבר לא כל כך משנה. עצם העובדה ששמעו משהו זה מה שחשוב (מתוך הספר התוועדות ח"ב עמ' 210 ואילך).

ואלו הם בעצם דברי המדרש שאומר שעד מתן תורה, לא היה קשר בין הקב"ה לבני ישראל ולבני אדם בכלל.

וזה לשון המדרש: "משל למה הדבר דומה, למלך שגזר ואמר בני רומי לא ירדו לסוריא ובני סוריא לא יעלו לרומי. כך כשברא הקב"ה את העולם גזר ואמר "השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם", כשבקש ליתן התורה בטל גזירה ראשונה ואמר תחתונים יעלו לעליונים והעליונים ירדו לתחתונים, ואני מהתחיל, שנאמר וירד ה' על הר סיני" (שמו"ר יב, ג).

במתן תורה רצה הקב"ה לייצור קשר בינו לבין העולם. הקב"ה שהוא בלי גבול פנה אלינו ונתן לנו את האפשרות לתקשר איתו. הוא נתן לנו 613 מספרי טלפון שדרכם אפשר להתקשר איתו, שש מאות ושלוש עשרה מצות שכשמקיימים את המצווה הנכונה בזמן הנכון ובצורה שהוא הורה לנו אנו מתקשרים ומתחברים עם

פרסום בלתי נמנע

הקב"ה היה הראשון לרדת למטה לתקשר איתנו. הצעד הבא הוא כהמשך דברי המדרש: "ואל משה אמר עלה אל ה'". באותו יום מיד לאחרי מתן תורה משה עלה להר סיני ושהה שם ארבעים יום ואז הוא קיבל את הלוחות הברית שעליהם היום חקוקים עשרת הדברות.

משה ירד למטה וכולנו יודעים מה אירע ☞ חטא העגל, שכתוצאה מכך משה שבר את הלוחות. בסופו של דבר הקב"ה נתן למשה את הלוחות השניות. היום שבו משה קיבל את הלוחות השניות בהר סיני וירד איתם למטה פחות ידוע. זה קרה ביום כיפור.

מדוע באמת העובדה הזו לא כל כך מפורסמת? כי כשמשה בא עם הלוחות השניות הוא עשה את זה בשקט, הוא נכנס למחנה ישראל והכניס את הלוחות לתוך ארון הברית, מבלי שאף אחד יראה או ישמע אותו.

מדוע משה עשה את זה בצנעה, מהי הסיבה לדיסקרטיות הזאת? את התשובה לכך אנו מוצאים ברש"י בפרשת כי תשא, על הפסוק "ואיש לא יעלה עמך ☞ הראשונות על ידי שהיו בתשואות וקולות וקהילות שלטה בהם עין הרע, אין לך יפה מן הצניעות" (תשא לד, ג). רש"י מביא מהמדרש ששבירת הלוחות היו כתוצאה מעין הרע.

מתן תורה היה אירוע ענק, הפקה בקנה מידה עולמי. מיליונים התאספו לראות את ההתגלות האלוהית על הר סיני, היו שם "קולות וברקים, ענן כבד על ההר, וקול שופר חזק מאוד ☞ והר סיני עשן כולו ☞ ויעל עשנו כעשן הכבשן ויחרד כל ההר מאוד" (יתרו יט, טז-יח). ואז התורה ממשיכה בקריאה שקראנו היום: "וכל העם רואים את הקולות והלפידים ואת קול השופר ואת ההר עשן, וירא העם וינעו ויעמדו מרחוק" (כ, טו) ובחומש דברים התורה מוסיפה "חושך ענן וערפל" (ואתחנן ד, יא). המדרש מוסיף ומתאר שכל העולם הזדעזע כששמע קולו של הקב"ה. זה היה אירוע אדיר, ולכן כתוצאה מכך כולם קינאו בעם ישראל על כך שהם זכו לגילוי אלוקות ברמה כזו גבוהה. וזה הביא לעין-הרע.

כל זה גרם בסופו של דבר לשבירת הלוחות, ולכן בפעם השנייה הקב"ה הורה למשה לעשות את זה בשקט, כי "אין לך יפה מן הצניעות".

שואל הרבי: "דלכאורה אינו מובן, הרי הקב"ה ידע שהרעש יגרום לשבירת הלוחות, ואם כן למה נתן את הלוחות הראשונות ברעש, ולא נתנם לכתחילה בחשאי". השאלה היא, אם אנו חוששים מעין הרע, למה עשו את כל המהומה הזאת, לכתחילה היו צריכים לתת את התורה בחשאי.

מסביר הרבי: "שקבלת התורה צריך להיות מתוך שמחה דווקא ☞ ולכן הוצרכה להיות נתינת הלוחות מתוך "רעש" הרעש מלמעלה עורר את הרעש והשמחה אצל בני-ישראל" (משיחת יום ב' דחגה"ש, תו"מ תשכ"ה ח"ג ע' 366).

ברור שהקב"ה ידע שמהרעש הזה יכול לצאת דבר לא טוב, ובכל זאת, מתן-תורה היה אירוע כל כך חשוב ומכונן שהיה חייב להיות ברעש הכי גדול, שכל העולם ידע וישמע שיש אלוקים, אבל יותר מכך, שבזאת עולם ירד מהרקיע השביעי למטה, דיבר אל בני אנוש מוגבלים ואומר להם שהמעשים שלהם חשובים לו, והוא רוצה קשר איתם.

היום הוא היום שבו נוצר הקשר ☒ "היום הזה נהיית לעם".